

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
Кафедра українознавства**

Ігор Чикайло

**ПРАЦЯ ЛІКАРЯ-
СТОМАТОЛОГА:
МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА ДЛЯ СТУДЕНТІВ
ІІ-ГО КУРСУ СТОМАТОЛОГІЧНОГО
ФАКУЛЬТЕТУ АНГЛОМОВНОГО ВІДДІЛЕННЯ**

ЛЬВІВ – 2023

Основна мета методичної розробки – ознайомлення студентів-стоматологів з професійною лексикою, лексико-граматичними конструкціями та виробленням у них навичок та вмінь оперувати ними у навчально – практичній та реальній комунікації.

Завдання, що запропоновані у розробці, допомагають формувати навички читання, говоріння та письма у рамках названої теми, навчити майбутніх стоматологів навичкам ведення професійного діалогу «лікар-пацієнт» у комунікативних ситуаціях, що складаються у процесі проходження клінічної практики.

Методична розробка призначена для англомовних студентів-стоматологів II курсу.

Укладач: ст. викл. кафедри українознавства ЛНМУ імені Данила Галицького **ЧИКАЙЛО Ігор Володимирович**

Рецензент: кандидат філологічних наук, доцент **СМОЛЬСЬКА Лариса Юріївна**

Методичні розробки обговорені на засіданні кафедри українознавства ЛНМУ імені Данила Галицького

Протокол № 10 від 31 травня 2022 року

Методичні розробки ухвалені методичною комісією факультету іноземних студентів ЛНМУ імені Данила Галицького

Протокол № 4 від 31 травня 2022 року

РОБОТА ЛІКАРЯ-СТОМАТОЛОГА

1. Вивчіть наступні слова і вислови. / Learn the following words and expressions.

приходити на огляд	–	to go for a check-up
звертатись до стоматолога	–	to visit a dentist
стан зубів	–	condition of teeth
перевіряти стан зубів	–	to check condition of the teeth
оглядати рот, зуби, ясна	–	to examine mouth, teeth and gums
дзеркальце	–	(dental) mirror
порожнина (дірка) в зубі	–	cavity (hole) in the tooth
пломба	–	filling
поставити пломбу = запломбувати зуб	–	to put a filling
свердлити	–	to drill
видаляти зуб	–	to remove a tooth
виривати зуб	–	to take out a tooth
лікувати	–	to cure
лікування	–	treatment
зробити знімок = зробити рентгенограму	–	to have x-ray
анестезія = знеболювання = знечулювання	–	anesthetics
місцева анестезія	–	local anesthetics
робити укол (заштрик)	–	to make an injection
профілактика	–	prevention
чистити зуби	–	to brush the teeth
боятися	–	to be afraid of, to be scared

я боюся	ми боїмося
ти боїшся	ви боїтеся
він, вона боїться	вони бояться
Не бійся!	Не бійтеся!

1. Знайдіть синоніми. / Match the words that mean the same.

порожнина	рентгенограма
поставити пломбу	виривати
видаляти	видаляти
знімок	дірка
анестезія	запломбувати

2. З'єднайте слова так, щоб утворились словосполучення. / Match the words to make collocations (the words that go together).

приходити	знімок
поставити	зуб
зробити	стан зубів
свердлити	до стоматолога
перевіряти	на огляд
звертатись	пломбу

3. Заповніть пропуски, використовуючи слова у рамці. / Fill in the blanks with the words from the box.

дірка кабінет ясна поставити

Це Саїр. Він лікар-стоматолог. Раніше він учився у Львівському національному медичному університеті. Зараз він живе і працює у Лівані. У нього є свій стоматологічний _____ . Зараз у нього пацієнт. Саїр оглядає зуби і _____ . Він бачить, що у пацієнти є невелика _____ в зубі. Саїр пояснює, що потрібно _____ пломбу.

Це Олесь. Він студент. Він хоче бути стоматологом. Він ще не знає, як _____ зуби, як робити _____ . Олесь вчиться на першому курсі. Зараз він вивчає стоматологічні _____. Він знає, що стоматолог використовує _____, коли оглядає зуби.

4. Поставте питання. / Make up questions.

- a. Стоматологи радять проходити огляд два рази на рік.
- b. Стоматолог-терапевт перевіряє стан зубів.
- c. Лікар оглядає рот, зуби і ясна.
- d. Лікар робить укол.
- e. Стоматологи лікують зуби.
- f. Лікар свердлить зуб.
- g. Стоматолог-хірург видаляє зуби.

5. Прочитайте текст, звертаючи увагу на слова і словосполучення, які виділені жирним шрифтом. / Read the text paying attention to the words and expressions in bold print.

Що роблять стоматологи?

Люди часто звертаються до стоматолога. Стоматолог – це зубний лікар. Стоматологи лікують зуби.	People often visit a dentist. A dentist is a tooth doctor. Dentists care for teeth.
Стоматолог-терапевт перевіряє стан зубів . Лікар	The dentist checks condition of your teeth . The doctor

<p>оглядає рот, зуби і ясна. Він використовує дзеркальце. Якщо у вас є дірка (дірочка) або порожнина у зубі, лікар поставить пломбу. Інколи лікар говорить, що потрібно зробити знімок зубів (рентгенограму).</p>	<p>examines your mouth, teeth, and gums. He uses a mirror. If you have a hole, or a cavity in the tooth, the doctor will put a filling. Sometimes, the doctor says that you need to have dental x-rays.</p>
<p>Стоматолог-хірург видаляє зуби, які неможливо лікувати.</p>	<p>A surgeon dentist removes the teeth which is impossible to cure.</p>
<p>Інколи стоматолог робить місцеву анестезію. Лікар робить укол і пацієнт не відчуває болю, коли лікар свердлить чи видаляє зуб.</p>	<p>In some occasions, you will need a local anesthetics. The doctor makes injection so that the patient cannot feel the pain when the dentist drills or removes the tooth.</p>
<p>Нарешті, «профілактика краще, ніж лікування». Стоматологи рекомендують чистити зуби два рази на день і приходити на огляд два рази (двічі) на рік.</p>	<p>Finally, «prevention is better than cure». Dentists recommend that you brush your teeth twice a day and go for a check-up twice a year.</p>

6. *Закінчіть речення, використовуючи інформацію з тексту. / Complete the sentences using information from the text.*

1. Стоматологи рекомендують проходити огляд ...

а) два рази на день

б) один раз на рік

- в) потрібно лікувати
- г) що півроку

2. Стоматолог оглядає ...

- а) рот, ніс, вуха
- б) рот, зуби, ясна
- в) рот, горло, шию

3. Якщо у вас є ... в зубі, лікар поставить пломбу.

- а) порожнина
- б) ясна
- в) нерви

4. Лікар видаляє зуби, які ...

- а) йому не подобаються
- б) вже неможливо лікувати
- б) вже неможливо лікувати

5. Якщо лікар ... , пацієнт не відчуває болю.

- а) робить місцеву анестезію
- б) робить зарядку
- в) робить знімок зубів

6. Коли стоматолог хоче поставити пломбу, він спочатку ... зуб.

- а) свердлить
- б) видаляє
- в) вириває

7. Заповніть пропуски словами, що підходять за змістом. /
Fill in the blanks with appropriate words.

Люди часто _____ до стоматолога. Стоматолог – це _____ лікар. Стоматологи лікують зуби.

Стоматолог-терапевт перевіряє _____ зубів. Лікар _____ рот, зуби і ясна. Він використовує _____. Якщо у вас є дірка (дірочка) або _____ в зубі, лікар _____ пломбу. Інколи лікар говорить, що потрібно зробити _____ зубів (рентгенограму). Стоматолог-хірург _____ зуби, які неможливо лікувати.

Інколи стоматолог _____ місцеву анестезію. Лікар робить _____ і пацієнт не відчуває болю, коли лікар свердлить чи видаляє зуб.

Нарешті, «_____ краще, ніж лікування». Стоматологи рекомендують _____ зуби два рази на день і приходити на _____ два рази (двічі) на рік.

8. Дайте відповіді на питання. / Answer the questions.

- 1) Ви часто звертаєтесь до стоматолога?
- 2) Вам коли-небудь пломбували зуби?
- 3) Вам коли-небудь видаляли зуби?
- 4) Коли ви останній раз були у стоматолога?
- 5) Яка у вас була проблема? Що робив стоматолог?
- 6) Ви боїтесь ходити до стоматолога?
- 7) Чому люди часто бояться іти до стоматолога?

9. Розкажіть про роботу лікаря-стоматолога, використовуючи інформацію з тексту. / Describe the job of a dentist using the information from the text.

НА ПРИЙОМІ У ЛІКАРЯ-СТОМАТОЛОГА

1. *Вивчіть наступні слова і словосполучення. / Learn the following words and expressions.*

крісло (стоматологічне) - chair
сідайте у крісло - sit in the chair
щелепа - jaw
нижня щелепа - lower jaw
верхня щелепа - upper jaw
тимчасова пломба - temporary filling
постійна пломба - permanent filling
коронка - crown
поставити коронку - to put a crown
нерв - nerve
уразити (зачепити) нерв - to hit the nerve
знеболююче (безпечний засіб) - painkiller
зубна щітка - toothbrush
зміна - shift
перша зміна - morning shift
друга зміна - afternoon shift
працювати у першу зміну - to work morning shift
працювати у другу зміну - to work afternoon shift

2. *З'єднайте слова так, щоб утворились словосполучення. / Match the words to make collocations (the words that go together).*

нижня	зміна
тимчасова	пломба
зубна	анестезія
перша	щелепа
місцева	щітка

3. **Підберіть антоніми до наступних слів. / Write down the opposites.**

постійна пломба - _____ пломба
верхня щелепа - _____
щелепаперша зміна - _____ зміна

4. **Прочитайте і вивчіть вирази, які використовують лікарі-стоматологи. / Read and learn some expressions the dentists use.**

Команди лікаря / Doctor's commands

Сідайте зручно в крісло.	Sit comfortably in the chair.
Відкрийте рот, будь ласка.	Open your mouth, please.
Ви можете відкрити рот ширше ?	Can you open your mouth wider?
Не закривайте рот.	Don't close your mouth.
Закрийте рот і порушайте нижньою щелепою.	Close your mouth and move your lower jaw from side to side.
Прополощіть рот.	Rinse out your mouth.
Сплюньте.	Spit out.

Репліки лікаря / Doctor's comments

Давайте оглянемо ваш зуб.	Let's have a look at your tooth.
У вас є порожнина.	You have a cavity.
У вас випала пломба.	Your filling came out.
Я покладу в зуб ліки.	I'll put medication inside the tooth.
Я поставлю вам тимчасову	I'll put you a temporary filling.

пломбу.

Через три дні я поставлю
вам постійну пломбу.

Я зроблю вам місцеву
анестезію.

Я зроблю вам укол
новокаїну.

Ви не будете відчувати
біль.

Я буду свердлити зуб.

Не бійтесь. Вам не буде
боляче.

Я зачепив нерв.

Трохи потерпіть.

Зараз усе пройде
біль пройде).

Three days later I'll put you a
permanent filling.

I will use a local anesthesia.

I will give you an injection of
Novocain.

You won't feel a pain.

I will drill your tooth.

Don't be scared. It won't hurt
you.

I hit a nerve.

Wait a little bit.

It will all pass away (the pain (=
will be over).

Рекомендації лікаря / Doctor's recommendations

Потрібно запломбувати зуб.

Цей зуб слід видалити.

Треба поставити коронку на зуб.

Потрібно зробити знімок.

Не їжте і не пийте нічого 2
години.

Якщо зуб буде боліти дуже
сильно, прийміть знеболююче.

Після їди прополощіть рот
водою.

The tooth needs filling.

This tooth must be
extracted.

You need to put a crown
on your tooth.

You need to take X-rays.

Don't eat or drink
anything for 2 hours.

If you have a bad
toothache, take
a painkiller.

After having a meal,
rinse out your mouth
with water.

Не їжте багато солодкого.

Do not eat too many sugary foods.

Їжте якнайбільше фруктів і овочів.

Eat a lot of fresh fruits and vegetables.

Слід чистити зуби 2 рази на день.

You should brush your teeth twice a day.

Змінійте зубну щітку кожні три місяці.

Change your toothbrush every three months.

Слід регулярно відвідувати стоматолога – кожних 6 місяців.

You should visit the dentist regularly – every 6 months.

5. З'єднайте початок (1-6) і кінець (a-f) речення. / Match the beginnings (1-6) and endings (a-f) to make up sentences.

1. У вас в зубі дірка, тому потрібно (a) він думає, що буде боляче

2. Дитину болить зуб, тому що (b) Ні, я зроблю вам місцеву анестезію.

3. Лікарю, буде боляче? (c) Потерпій трохи. Зараз усе пройде.

4. Лікарю, мені боляче! (d) він їсть багато солодкого

5. Ви закінчите лікувати зуб сьогодні? (e) запломбувати зуб

6. Хлопчик боїться йти до стоматолога, тому що (f) Ні, я поставлю вам тимчасову пломбу, а через 3 дні – постійну пломбу.

6. Дайте відповіді на питання пацієнта. / Answer your patient's questions.

1. Лікарю, що мені робити, якщо вдома зуб буде боліти?

2. Через скільки часу можна їсти?

3. Скажіть будь ласка, коли ви працюєте?

4. Лікарю, скажіть, як часто потрібно змінювати зубну щітку?

7. Попросіть пацієнта: / Ask your patient:

- to open his/her mouth wider;
- to close his/her mouth and move the lower jaw (from side to side);
- not to close his/her mouth;
- to rinse out his/her mouth;
- to spit out;
- to take X-rays;
- not to eat or drink anything for 2 hours.

8. Прочитайте діалог між стоматологом і пацієнтом. Потім розіграйте подібні діалоги у парах. / Read the

dialogue between the dentist and the patient. Then, in pairs, act out similar dialogues.

- Добрий день, лікарю!
- Добридень. Проходьте, будь ласка. Сідайте зручно у крісло. Що у вас трапилось?
- Лікарю, у мене болить зуб. Ось тут.
- Зараз подивимось. Відкрийте, будь ласка, рот. Трохи ширше. Так, є невелика дірочка. Потрібно запломбувати.
- Ви запломбуєте сьогодні?
- Сьогодні я покладу ліки й поставлю тимчасову пломбу. А через 3 дні поставлю постійну пломбу.
- Буде боляче?
- Ні, не хвилюйтесь. Я зроблю вам місцеву анестезію. Ви не будете відчувати болю. Зараз я зроблю вам укол. Буде трошки боляче, потерпите трохи. Все. Анестезія почне діяти через 5 хвилин.

•••••

- Зараз я буду свердлити. Вв не відчуваєте біль?
- Ні. Я нічого не відчуваю.
- Прополощіть рот і сплюньте. Я положив ліки поставив тимчасову пломбу. Будь ласка, не закривайте рот. Посидіть так 10 хвилин.

•••••

- Усе. Закрийте рот і порухайте нижньою щелепою. Нічого не заважає?
- Ні. Усе в порядку.
- Не їжте і не пийте нічого 2 години. Коли пройде анестезія, зуб може трохи боліти. Якщо буде боліти сильно, прийміть безпечний засіб.
- Добре. А коли мені приходити наступного разу?

- Я працюю у понеділок у першу зміну, в четвер і п'ятницю – у другу. Коли вам краще – в першу чи у другу зміну?
- Запишіть мене на другу зміну.
- Добре. Четвер, на 16.30. Влаштує?
- Якщо можна, після п'ятої.
- Добре. Давайте на 17.30? Зможете?
- Так, чудово. Дякую.
- Приходьте обов'язково.

1. Яка проблема у пацієнта?
2. Чому у пацієнта болить зуб?
3. Що вирішив зробити доктор?
4. Доктор поставив постійну пломбу?
5. Пацієнтові було боляче? Чому?
6. Які рекомендації дав стоматолог?
7. Як працює стоматолог? У які дні? У яку зміну?
8. Коли пацієнт прийде наступного разу?

9. Заповніть пропуски у розповіді пацієнта про свій візит до стоматолога. / Fill in the blanks in the story the patient told about his visit to the dentist.

Учора я ходив до стоматолога. У мене болів_____. Лікар оглянув зуби і сказав, що у мене є невелика _____, тому зуб потрібно_____. Я боявся, що буде боляче. Але доктор зробив_____ і я нічого не відчував. Він поклав у зуб_____ і поставив тимчасову_____. Наступного тижня я піду до стоматолога в_____.